

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Аношкова Т. А.,

*Викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1
Національний технічний університет України «КПІ ім. І. Сікорського»
м. Київ, Україна*

З ходом історії та становленням глобалізованого суспільства процес вивчення іноземних мов змінився від простого читання та перекладу, як це було під час вивчення «мертвих мов», до розробки різних навчально-освітніх методик, що включали метод фізичної реакції, аудіолінгвальний та емоційно-смысловий методи та ін.

До середини минулого століття найбільш поширеним методом викладання іноземної мови в Європі та Радянському Союзі був перекладний метод, що умовно поділявся на граматико-перекладний та лексико-перекладний з акцентами на граматичний та лексичний аспект відповідно [3, с. 247]. У 1980-х на противагу перекладному методу з'явився комунікативний метод, що покликаний навчити, перш за все, усному мовленню, а навчання відбувається в умовах, наближених до природних. На даному етапі цей метод переважає та вважається серед дослідників одним з найбільш ефективних [2, с. 94].

У даному дослідженні ми розглянемо доцільність використання перекладного методу та визначимо чи варто повністю відмовлятися від перекладу, як неефективного та застарілого засобу навчання іноземній мові.

О. Шупта у своєму дослідженні зазначає, що ряд вчених, а саме Ж. Жакото, Д. Гамільтон, А. Шаванн та ін. у свій час вважали перекладний метод одним з найефективніших у навчанні іноземної мови. Крім того, вона наголошує на тому, що в процесі перекладу варто враховувати не лише особливості мови, а й особливості культури. «Отже, переклад – різностороннє врахування як лінгвістичних, так і екстралінгвістичних моментів [6, с. 2-3]».

О. Кравець, досліджуючи існуючі методи викладання, зазначила, що основним недоліком граматико-перекладного методу було використання «штучних текстів», які були орієнтовані лише на відпрацювання однієї граматичної конструкції і не несли великого смислового навантаження. Однак, дослідниця говорить про ряд переваг такого методу, а саме: можливість оволодіння граматикою на високому рівні, логічність викладу у вигляді сукупності граматичних формул, що легко сприймається людьми з математичним складом мислення [2, с. 93].

В свою чергу К. Шевелько вважає, що не слід ототожнювати «граматико-перекладний переклад, що широко використовувався століття тому і довів свою неспроможність» у навчанні іноземної мови з методикою навчання перекладу [5, с. 5].

Д. Смужаниця зазначає, що в аудиторній роботі можна використовувати аналітичний та синтетичний способи перекладу. Перший передбачає колективний переклад з детальним аналізом перекладацьких проблем і обговоренням можливий варіантів перекладу. При синтетичний перекладі студент працює з текстом самостійно, а по завершенню відведеного часу результат роботи аналізується аудиторію [3, с. 248]. Проте, М. Чикалова вважає, що читання та переклад фахових текстів доцільно планувати в поза аудиторний час, а на практичних заняттях лише проводити аналіз опрацьованого матеріалу [4, с. 20].

Н. Годованець, аналізуючи переваги використання прямого методу навчання, який виключає залучення рідної мови у процесі освоєння іноземної мови, робить висновок, що «сучасні методики навчання не повинні повністю вилучати використання рідної мови, оскільки багато видів діяльності потребують перекладу на рідну мову» [1, с. 59].

Отже, вивчивши точки зору різних науковців, ми можемо зробити висновок, що переклад є невід'ємною частиною процесу вивчення іноземної мови. Однак, викладачам слід пам'ятати, що такий метод може слугувати лише як допоміжний, а акцент слід робити на можливості вільного висловлення

думки іноземною мовою в умовах, наближених до реальних комунікативних ситуацій.

Література:

1. Годованець Н. І. Застосування прямого методу навчання іноземної мови / Наталія Іванівна Годованець. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». – №32. – С. 57–59.
2. Кравець О. В. Актуальні методи викладання іноземної мови / Оксана Володимирівна Кравець. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». – №35. – С. 92–95.
3. Смужаниця Д. І. Актуальні Перекладні методи у навчанні іноземних мов / Оксана Володимирівна Кравець. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2016. – №2(39). – С. 247–249.
4. Чикалова М. Доцільність використання автентичних фахових текстів під час аудиторних та самостійних занять зі студентами фізико-математичних спеціальностей / Марина Чикалова. // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2015. – №2. – С. 19–23.
5. Шевелько К. О. Переклад у навчанні англійської мови учнів старших класів середніх загальноосвітніх навчальних закладів / К. О. Шевелько. – 12 с.
6. Шупта О. В. Переклад як метод навчання мови спеціальності / О. В. Шупта. // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2010. – №4. – С. 1–7.